

FOTO: JANA KADERÁBKOVÁ

KAM V OKOLÍ

Pokud se toužíte přenést do historie a poznat staré místní tradice, udělejte si několika-hodinový výlet. Na jižním konci Káthmándú Valley najdete **chrám Dakšinkali**. Je zasvěcen kruté hinduistické bohyni Kálí. A krutá podívaná také návštěvu provází. Dodnes se tu totiž obětují živá zvířata. Svátečně oblečená rodina nese pro Kálí slepici, kohouta nebo kozu. Všichni spořádaně stojí ve frontě. Na jejím konci je oltář, kam přichází pokládají řetězy z květin nebo tu za-

palují svíčky. Pak postoupí k mužům v bílém, kteří zvíře zabijí. Jeho hlavu nechají bohyni a zbytek strčí rodině zpět do připravené tašky. Celý proces je velmi plynulý a bez emocí. I přes to, že po zemi tečou potoky krve a mrtvá zvířata se ještě v posledních křečích cukají, všichni mají ve tváři naprosto vyrovnaný výraz. Den, kdy jdou obětovat Kálí, je v mnoha případech jedním z mála v roce, kdy mají příležitost jíst maso. Jindy si ho prostě nemohou dovolit.

→ jednoduchá turistická mantra – smlouvat a smlouvat. V pojetí Nepálců je to většinou záležitost noblesní, ale i nepříliš zkušený Evropan se po čase dopracuje k určitému ladnému mistrovství.

Tisíce krámků,
tisíce pokušení

Na první procházce vás Thamel pohltí. Oči nevědí, na co se dívat dřív, nos nestíhá rozeznávat všechny vůně a pachy. I když nepatříte mezi fanoušky nakupování, v Káthmándú na vás sedne zvláštní posedlost. Ale není se čemu divit – krásné sošky a šperky, nádherné malby na hedvábí s buddhistickými motivy (tanghky), exotické hudební nástroje, ozdoby, doplňky do bytu... Nemluvě o oblečení, outdoorovém vybavení, módních doplňcích nebo třeba nádherných publikacích o Nepálu i okolních zemích, vše za babku.

Výhodu levného nepálského bytí si tu už po léta užívají někteří cestovatelé, umělci nebo zastydlí hippies, z nichž někteří sem přišli už v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století. Potkáte je na ulici, kde si zrovna kupují pravidelnou dávku hašiše, nebo u stolku v nějaké hospodě, začtené do ohmatané „esoterické“ knížky. I když si o nich můžete myslet, co chcete, pořád do uliček Káthmándú zapadají lépe než skupinka růžolících a hlučných turistů z Evropy, ověšená kamerami.

Kulinářský svátek

Mezi nespočetnými obchůdky v Thamelu minete i několik supermarketů, které jsou takřka k nerozeznání od evropských. I tady, v himálajském království, si tedy pohodlný turista může dopřát stejný standard, na jaký je zvyklý doma. Najdete tu i několik výborných pekáren a restaurace všeho druhu.

Když máte chuť zkusit místní kuchyni, vydejte se mimo turistickou čtvrť a zajděte do některé z domácích hospůdek.

Jídla tu podávají jednoduchá, velmi častá je „fried rice“ – místní obdoba našeho rizota, připravuje se s masem nebo jen se zeleninou. Hygienické standardy jsou tu logicky trošku nižší, ale zase potkáte méně turistů.

Pohled Buddy

První kroky přes město za památkami vedou k té nejznámější z nich, stúpě Swayambu, na většině map označené jako buddhistický „chrám“ Swayambunath. Podle místních pramenů vznikla prý už před dvěma tisíci lety, serióznější zdroje uvádějí jako začátek stavby rok 460 n. l. Význam chrámu vzrostl ve 13. století, kdy bylo Káthmándú důležitým buddhistickým centrem.

Stúpy jsou stavby, jejichž tvar podle buddhistů probouzí v mysli osvícení vlastnosti. Symbolizují osvícenou podstatu mysli každé bytosti a bývají naplněné posvátnými texty, ostatky velkých náboženských učitelů a také drahokamy nebo dalšími cennými věcmi.

FOTO: ARCHIV

Swayambunath se stal nejznámějším symbolem Káthmándú, najdete ho skoro na každé pohlednici. Krásně září na jednom z káthmándských kopců. Stoupá se po nekonečných schodech, které lemují žebřáci a prodejci suvenýrů. Je libo destičky s mantrami, novou málu (buddhistické „korále“, které se používají při přetřívání manter) nebo třeba mísy, na které je možné hrát? Stejně jako v obchůdkách Thamelu, i tady neuniknete pozornosti a lákání prodáváčů „Madam, madam! Special price for you!“.

Vystoupit až nahoru ke stúpě dá zabrat. Nejmagičtější působí stavba při západu slunce.